

Kahden kodin koulukyydit erityislapsille

Helsingin opetuslautakunta käsittelee tänään 1.2. kokouksessaan erityislasten koulukyytejä koskevaa Nuutti Hyttisen & co. valtuustoaloitetta. Lausuntoluonnoksen mukaan asialle ei voida tehdä mitään, sillä kahden eri osoitteen mahdollistaminen lisäisi entisestään kuljetuspalvelujen reittisuunnittelua hankaloittavia liikkuvia osia ja lisäisi siten kustannuksia (kuljetuspalveluilta pyydetyn arvion mukaan noin 10-30%).

Perustelut ovat osin puutteelliset ja hataralla pohjalla, sillä tästä ei ole tehty minkäänlaista kokeilua eikä lausunnon perusteluissa myöskään ole tuotu ilmi, että asiasta olisi kysytty tietoja niistä kunnista, joissa tällainen mahdollisuus on jo olemassa.

Yksi tällainen kunta on Nurmijärvi, jossa lapsella on oikeus koulukyytiin riippumatta siitä, onko kyseessä erityislapsi vai ei. Kuljetuksen kriteerit Nurmijärjeltä löytyvät osoitteesta:

http://www.nurmijarvi.fi/filebank/12697-Nurmijarven_kunnan_henkilokuljetusopas.pdf.

Nurmijärvellä on koulukuljetuksen piirissä 1460 oppilasta ja näistä 4 saa kuljetuksen myös toisen vanhempansa luota, kertoo henkilökuljetuksia hoitava Pirjo Heilala Nurmijärveltä. Myös Rääkkylässä on voimassa vastaava mahdollisuus.

Erytislasten vanhemmuutta tukeva Leijonaemot ry saa säännöllisesti yhteydenottoja tästä aiheesta. Näistä yhteydenotoista yli puolessa tilanne on se, että kuljetus etävanhemman luota tulisi jopa edullisemmaksi kuin lähivanhemman luota, sillä koulut, joihin lapsia kuljetetaan, sijaitsevat eri puolella kaupunkia kuin lasten kirjoillaolokoti.

Näillä perusteilla vaikuttaa vahvasti siltä, että lautakunnan lausuntoluonnosta varten ei ole juurikaan selvitetty sitä, mitä tällaisen mahdollisuuden tarjoaminen käytännössä tarkoittaisi, kuinka paljon siitä todellisuudessa tulisi kustannuksia (tai jopa säästöjä), kuinka moni perhe sitä käyttäisi ja minkälaisin kriteerein palvelu voitaisiin käytännössä toteuttaa.

Erytislasten vanhemmat ovat vanhemmuuden kuormittavuuden vuoksi erityisen suurella vaaralla erota. Eron jälkeen lapsen arjen pyörittäminen jää helposti vain toisen vanhemman vastuulle, mikä tarkoittaa, että vanhempi on entistä kuormittuneempi. Niissä perheissä, joissa erityislapsen vanhemmat ovat valmiita jakamaan vanhemmuutta kahden kodin välillä, kunnan kannattaisi ehdottomasti tukea tätä mahdollisimman vahvasti. Vanhemmuuden jakaminen lisää molempien vanhempien jaksamista, parantaa lapsen tilannetta ja vähentää palveluntarvetta muilla sektoreilla.

Koulukyytien tarjoaminen kahdesta kodista helpottaisi vanhemmuuden jakamista kahden kodin välillä ja olisi joissain tilanteissa jopa edellytys sille, että sillä vanhemmalla, jonka luona lapsi ei ole kirjoilla, on mahdollisuus laajoihin tapaamisiin.

Kustannusvaikutukset koulukyyteihin on lausunnon perusteluissa laskettu hyvin summittaisesti ja perustettu puhtaasti kuljetusyritysten arvioon. Kustannuksia voidaan kuitenkin hallita esimerkiksi palvelun tarjoamisen ehtoja määrittelemällä, esimerkiksi Nurmijärven esimerkin mukaisesti.

Jos kunnat pystyvät nykytilassa mahdollistamaan vuoroviikoin asuville lapsille jopa päiväkotipaikan vuoroviikoin, on kestävä perustelu, että koulukyytien järjestäminen vuoroviikoin kahdesta eri osoitteesta olisi kuljetuspalvelujen logistiikan kannalta mahdotonta.

Lasten etu on molempien vanhempien vanhemmuuden tukeminen myös eron jälkeen. Erityislasten kohdalla tilanne on usein jo valmiiksi haastava, ja silloin vanhemmuuden tuen merkitys korostuu entisestään.

Helsingissä 1.2.2016

Leijonaemot ry

Monimuotoiset perheet -verkoston puolesta:

Suomen uusperheiden liitto ry

Yhden vanhemman perheiden liitto ry